

ВЕЩНИК

ИЗДАНИЕ ОТ 1990 ГОДИНА

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕАГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНА XXVII, БРОЙ 32

СОФИЯ, 5 - 11 АВГУСТ 1996 г.

ЦЕНА 10,00 лв.

ПРЕОБРАЗЕТЕ СЪРЦАТА СИ СЪС СВЕТАИНА

Дя възие и над нас грешните Твоята вечна светлина...
(Из празничния тропар)

Преображение Господне в едно от най-славните евангелски събития от земния живот на Господ Исус Христос. Затова този празник е установен още в първите векове на християнството и възпоменава наставено от Спасителя в божествена слава пред трима от учениците Си.

В какво се е изразило това Преображение, ние научаваме от повествованието на литургичното евангелие от св. ап. Матей (17:1-9). В него се казва, че лицето на Спасителя засияло като слънце, а дрехите Му станали "бели като светлина". Това се случило на планината Табор, когато Господ Исус Христос се молел (Лука 9:29). Там присъствали трима от Господните ученици: апостолите Петър, Иаков и Йоан, като представители на земния свят, а като представители на небесния се явили пророците Мойсей и Илия, които разговаряли с Божия Син. Светъл облак ги засенчил и се чул глас: "Този е Моят възлюбен Син, в Кого е Моят Благоволение. Него слушайте!"

Но тропарят ли съобщава ни пред тази картина? Не се ли просветляват душите ни от тази небесна светлина?

Но защо е трябвало да стане това преобразование на Спасителя?
То е било необходимо не за Самия Него, а за светите апостоли, за да се утвърди верата им в Него, че Той е обещаният Месия, за Когото са писали Мойсей и пророците; че е наистина "синяне" и "образ на Божията ипостас" (Еф. 1:3); че е Божия Син, а не обикновен човек. Това събитие било предначертано още да предпазва апостолите от умение и съмнение при Господните страдания и да укрепи верата им. Наистина св. апостоли били винаги със своя Божествена Учител, постоянно слушали словото Му, но те все още не могли да се освободят от иудейските мислитания, че Месията трябва да е силен земен цар, който да ги "освободи" от римското робство и да си остане вечношар еврейско царство.

И тъй, Спасителят се преобразил, за да могат Неговите ученици, дяколото е възможен за тях, да видят божествената Му слава, а по-късно, когато Го видят разпнат на кръст, да разберат Неговите спасителни страдания и доброволна смърт.

Не Преображението Господне е поука и за нас. То недвусмислено ни говори, че е potrebno и ние самите да се преобразим, да станем по думите на св. ап. Павел "нова творба" в Христа Исуса (Гал. 6:15), да отвлечем от себе си "ветия човек", да се обновиам духовно и да се обличем в новия човек, създан по Божията воля и светост" (Еф. 4:24).

Днес напред ние действително се подготвяме и преобразяваме. Но колкото повече се преобразяваме в материалната култура, толкова повече се обезличаваме и обезличаваме духовно и като православни християни. Мнозина наши синови и дъщери стават последователи на разни секти, на самозваните "учители" и проповядници. Други пък, учени на православната вяра, със своите действия подпомагат устоите ѝ.

В много сърца има студенина, завист, злоба, омраза, неблагоразумие, алчност и жестокост. Често те вмества да бъдат "храм на Светия Дух", обривали са се в "сърпатилце на сатаната".

Всичко това показва, че имаме нужда от обновиране и преобразяване. Трябва да държим на своето име, род и най-вече на нашата православна вяра.

За да започнем как да се преобразим и обновиам? Точно на това ни учи Господното Преображение.

Преди това като укривали всички страсти и лоши наклонности в душата си и дадем възможност да се развие в нас добро чувство и вяра. Със своите стремия за турпание на богатства, със своето желание да прекараме живота си в удоволствие, ние сплужим силно на своето тленно. Трябва повече грижа и старание да употребява да благодарстване на душата си, заедно по думите на Спасителя: "... казва покая за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?" (Мат. 8:36). Трябва да следваме светлите на Господ Исус Христос. Той е силен да ни обнови и преобрази. Той направи от гонителя Савао Савао най-верният апостол, от грешницата Мария Магдалена - Савао проповедница, а протестите и некури рибари преобрази в ревностни апостоли, които разпространиха Неговата божествена учение.

Ние и ние по думите на св. ап. Павел да не бъдем, да не крадем, да не се гневим, да не даваме място на двола и да не участваме в безплодните дела на тамнамата, а да постъпваме виекога и във всичко като чеда на Светлината. Да бъдем добри, състрадателни, да си прощаваме един друг, да се трудим и да благодарим (Еф. 4:25-32; 5:3-11).

Трябва и ние да подкрепяме на св. ап. Петър, като знаем, че за нас не съществува добротата, когато сме заедно със Спасителя и състраждаме Неговата божествена слава и светлина. Защото Той е светлината на света и който Го послова, той не ще ходи в мрака, а ще има светлината на живота (Йоан 8:12).

Затова, като празнуваме Преображението Господне, да възкликнем с едно сърце и с едни усти: "Да блееме... за нас грешните Твоята светлина, Светловете, слава на Тобо", та и ние да преобразим сърцата си със светлината Амин.

Свещ. Иван НАЙДЕВОВ

ПРЕОБРАЗЕНИЕ ГОСПОДНЕ
Руска икона от края на XV в.

Кондак, гл. 7

На планината си се преобрази, Христе
Боже, и учениците Ти, доколкото можах
да възприемам, видяха Твоята слава, та,
когато Те видят разпъван, да разберат
Твоего доброволно страдание, да проповядват
на света, че Ти наистина си синяне
на Отца.

ОБРАЗОВАНИЕ И ДУХОВНОСТ

Съдбата на духовните познания у нас е сходна с тази на Панаисевата история - откраднати от Църквата, те се скитат по музеи... И нешо повече: първоначално и вярата, и храмът, иконите и песенната, и българщината, и добротелта дори за нас не са изчезнали съвсем, но ставали са никак си музейни.

Добре ново, че експонати ще можем да покажем на света - култура древна, манастирска, богата книжнина...
Но шом излезем от музея, какво остава в залите на нашите души?

Къде изчезват светс еризм, свещен синк? Защо Христос и Божията Майка, светици, свингелското слово, понания висок, похвати за вечността и откровения за Бога потъват в прах от информация в е свикат от изкуствен интелект?

Прекрасно е познанието за света, ала е бедно без знание за свитото - противоречие тук между двете няма. И даже двете се обогатяват, когато заедно вървят. Защото как творението да изследваме, когато само забравяли Творецът? Но тозко оправдания и толкова причини важни, уважителни, сериозни, зад нас стоят и ни внушават, че виекаме няма за тъй забравяне, за тава бездуховност! Че други пречат ни, че жертва сме на фактори извън самите нас, че просто времента са такива, а ние пък - нали сме в тях...

За физика и химия, за астрономията и медицина са нужни всякакви условия специални. И даже да ги нямаме, се борим с реалността, творим, и възможното, постигам, изследваме и учим.

А толкова духовен глад не

ПРИ КОГО ДА ОТИДЕМ

Църквата или сектите, светлината или тъмнината, спасението или гибелта.

НА СТР 3

В ТЪРСЕНЕ НА ИЗГУБЕНИЯ ПЪТ

Защо избрах Православие - два отговора

НА СТР 4

НЕДЕЛНИ ХРИСТИЯНИ

Индивидуализъм в църковния живот загваря християнството само в храма

НА СТР 5

ЖИВОТЪТ И МОЛИТВАТА

Молитвата ни приближава не само до Бога, но и до нашите ближни

НА СТР 5

ПЛОДОВЕТЕ НА НЕВЕРИЕТО

Евангелиският разказ за изцвяване на бесновата и за силата на вярата.

НА СТР 6

правим нищо да заситим. И даже често му поднасяме отрова от чужди секти и учения, от биле на невежество, от бурени на света! Какви чуждици страни се ствурат в родните, в първоначалните езикови полета! Какво печално преселение имаме в тропари към лъжесъчинтели куплетист!

За новото изражение духовно не трябва много и на лаборатория са нужни на западна духовна аудитория.

Да почнем от музея, от Панаисевата история. Ала да въздем като в храм.

И после прама да не обхождаме като музей. Да реставрираме в сърцата си икони, свитци, свингелне и псалтири. И, образувани в млатко светост, да съградим - наред със земните познания - духовен мър.

Ангела ВЕЛИЧКОВ

Православен университет „Св. Иоан Богослов“ в Москва

През февруари 1993 г. Отделът по религиозно образование и катехизация към Московската патриаршия открива в руската столица Православен университет „Св. Иоан Богослов“.

В него има 7 факултета – Богословие и Патристика; История и философия; Философия и теология; Икономика; Право; Медицина; Екология.

Целта на университета е да създаде кадри от всички области на науката за работа в Църквата. Всички учебни предмети във факултетите се разглеждат на основата на православния миропоглед на преподавателите и студентите.

Създаването и надеждите на създателите на това учебно заведение са, когато студентите завършат, да разпространят ват православната си вяра там, където ще работят. Те ще бъдат родителите и възпитателите на новото поколение на Русия.

Другата идея на създателите е, че нито една област от науката и литературата не може да бъде разбрана в пълнота без основата на вярата и християнският миропоглед.

Преподавателите по богословие все още извършват огромна работа в училищата в Русия, но учителите по руски език, история и философия с богословско образование могат да дадат на учениците необходимите знания и в областта на религията. Освен това и историята, и философията, и литературата имат своите корени в християнското учение.

В същото време Църквата изпитва нужда от свои специалисти в областта на икономиката и правото, които да защитават нейните интереси при възникването на регионални или международни църковни проблеми.

Православният университет „Св. Иоан Богослов“ се помещава в манастира „Св. Петър“ в центъра в Москва. Ректор е началникът на Отдела за религиозно образование и катехизация игумен Иоан Икономич. Той е подбора за работата на университета екип от висококвалифицирани преподаватели.

В православното висше учебно заведение се обучават младежи и девойки от цялата страна. В храма на манастира ежовенно се извършва богослужението, на което присъстват и студентите. По този начин учениците стават и център на енорийският живот на обучаваните

се. Според тях провеждането на учебните занятия в сградите на манастира създава необикновена, духовна атмосфера, която те са била заместваща дори за подобни и по-добри учебни зали.

При кандидатстване се изисква препоръка от духовник (обикновено енорийски свещеник) и се провежда съвещание на кандидата със свещеник преди приемните изпити. След успешното им полагане бъдещите студенти бседат, което е индивидуално, с ректора – о. Икономич.

Това се прави, за да се избегне приемът на студенти, които не използват православната вяра, а искат само да получат безплатно солидно и престижно образование.

В планавете на организаторите на Православния университет „Св. Иоан Богослов“ е заложено откриването на нови факултети, разширяването на библиотеката, обучаването плоч и техническото оборудване на учебното заведение.

Интервю

Предлагаме на читателите на „Църковен вестник“ част от интервюто на „Информационния бюлетин“ с Негово Светейштво Сръбския патриарх Павле, в което той споделя мнението си за сложната ситуация в бивша Югославия и на Балканите.

– Ваше Светейштво, какво е състоянието на Сръбската православна църква?

– Ние сме съхранили през всички благодарение на вярата, която ни дава силата и да живеем, и да носим кръста си, и да се жаряваме. Нашите православни ладани винаги са учили гласаща се, че в по-добър да отблъбни живота си, отколкото да си съгласен с душата си пред Бога. В наше време Сръбската църква претърпяла много страдания. Четирите нашите епархии са напълно унищожени, затворени е духовното управление в три епархии – епископите вече не могат да живеят в резиденциите си. Но най-тежко е, че много го зря загубили, защитавали дома и свободата си. Не дори когато доламе животно си, е важно да приемаме страданията като православни християни и никогда да не допускат нечуждия чужди постъпки.

– Как оценявате резултатите от мерките за регулиране на конфликтите в бивша Югославия?

– Слава Богу, че беше прекратена гражданската война между народите в бивша Югославия. Всяка държава е нещастна, но гражданската война в ней-спомого. Но ние се надяваме, че Господ ще ни помогне, че ще установи и ще оцелее не само български, а и като християни. Но това трябва да не трябва вие да сме готови да носим своя кръст, понеже, че всички ние

ще се изгарим пред правдината си в Св. Божия, вярвайки на думите Му, че Той ще познае вярните Си.

– Какво мислите за обединенията към Сръбската православна църква в национализъм?

– Много често се отравят таява упреци към нас. Казахме, че нас били взели само интересите на сръбския народ. Но, следвайки Христовото Евангелие, ние знаем, че истинската любов към собствения народ не отхвърля другите хора, независимо от техните национални, езикови и дори вероизповедни различия. Сякаш Павел казва, че „нима вече иудеи, ни елени; нима роб, ни

свободник; нима мъжки пол, ни женски; защото всички във едно сте в Христа Исусов“ (Гал. 3:28). Тук, разбира се, се имат предвид всички народи в единството на Телото Христово. Но отзвонял Павел в посланието си до римляни казва следното: „Мойл бих се радвал да бъда отлъчен от Христа за братята си, но мо спрещи по пътя, които са изразителни, на които принадлежи осигояване и спала, зазаети и законоположения, богослужение и обрядования, тежки са и отиди, от тях е и Христос по пътя“ (Рим. 9:3). Също ние е известен и примерът на ветхозаветния пророк Мисей, който бил осиянен от дяволите на египетските фараони, но се отървал от връзването гревовна слава и предлощел страданията с Божия народ. Такава любов към собствения народ няма нито общо със самонадеян и шовинизма.

– Как виждате бъдещата ситуация на Балканите?

– Аю ние живеем като хора Божии, то и на Балканите, и в цялвия свят ще има място за всички народи. Ако се уподобим на св. ап. Павел „Аю е възлюбил гласа и предлощел страданията с Божия народ, Такава любов към собствения народ няма нито общо със самонадеян и шовинизма.“

Вести от света

Във Варшава се проведе Деветият световен конгрес на свещениците, които обграждат духовно лишението от свобода.

Участниците от 46 католически държави са приели законодателен документ, в който се обявяват срещу съществуването на смъртното наказание, както и срещу физическото насилие над авторитетите. То оказало отрицателно влияние върху личността и побуждало към нови престъпления.

По инициативата на областта Бранденбург (Германия), в Обединените държави са отказали да посещават съветските училища след политическите промени чиние по „Мирополитика-религия“. Това е по-малко от 1% от общо 13 500 ученици в областта, са казала в доклад до Министерството на образованието.

ПАТРИАРХ ВАРТОЛОМЕЙ ПРИВЕТСТВА ПОБРАТИМЯВАНЕТО НА ГЪРЬКИ И ТУРСКИ ГРАДОВЕ

Константинополският патриарх Вартоломей изказа своето задоволство от побратимяването на гръдния град Хижа и турския черноморски град Еרגети (Ираклия). Това бе отбелязано с срещата на патриарха с гръцка делегация на 6 юни т.г.

Меджидуремане ислямски фундаменталисти в Турция проведоха няколко протестни демонстрации пред храма-музей „Света София“ в Истанбул. Те декларираха своето нежелание с градата да бъде отново превърната в джамия, както това е станало през 1453 г. след превземането на Константинопол от османските турци. През 1934 г. градата в превърната в музей със запазо на Кемал Ататурк, създателя на модерната турска държава.

ХРИСТИЯНСКИ ВОДАЧИ В ЙЕРУСАЛИМ АПЕЛИРАТ ЗА МИР

Представителите на християнски църкви, събрани в Йерусалим, отправят апел за край на насилието в Близкия изток и да „отварят вратите на свещенния град Йерусалим“. Това бе оповестено в специално послание. Църковни лидери от различни християнски изповедания изразиха несъгласието си с планове на израелското правителство да отчужди земи близо до Витлеем и да построи там магистрала.

ГОДИШНИНА ОТ ТРАГЕДИЯТА В ЧЕРНОБИЛ

Хиляди християни от Украйна, Беларус и Русия отбелязваха 10-годишнината от адрената катастрофа в Чернобил със специално посветени на това трагично събитие църковни служби. От всички православни храмове в Украйна се разнасяше камбанен звън, вярни национални флаги, стунат от обичаите си градци, били прикрити черни ленти.

Според официални данни Чернобилската авария стана жълтото на 4300 души, с е трайно увреждане на здравето са близо 3,5 милиона. Чернобилската катастрофа е едно от най-страшните бедствия, сполетели нашия народ. Тя донесе на много хора ладзери и страдания, атаки армията Николай Зубова, ректор на Централната Богословска академия на Украинската православна църква. Отец Николай сподели, че погледом от православните енории в Чернобил са евакуирани, макар че големите църковни братства все още провеждат активна дейност. През 1994 г. в Беларус е построен манастир край селището Чошики, на 100 км северно от адрената катастрофа и в един от районите, който е най-загнетан от радиацията.

Да приемем Христос в себе си или да отбием номера

Да преди няколко години кръщение, венчание, освещаване и т.н. бяха тук Днес никой на никого не пречи за това. Ето защо хората имат смелост, знаеха към тях. Венчание или кръщение, всеки иска да мине по реда. Към Бога се обръщат обикновено хората, когато са отчаяни над непътността и т.н. Мнозина не знаят смисъла, знават само, доколкото зависи от вас, бъдете в мир с всички хора“ (Рим. 12:18).

По данни на пакистанска християнска организация една православна е била отбелявана и приурочавана да приеме искания, за да се смъкне за своя учител. Политици в Карачи е освободила девойката, но тя все още не е върната в семейството си. Образуваната през 1992 г. православната организация кога отива на дискриминационни срещи около християнско население там. Християните в Пакистан са 1,8% от около 122,4 милиона жители, които използват ислям.

Американците вие е приел закон срещу нър „хомосексуални семейства“. Според него т.г. Конгресът е изгласил с пречка за Закон за защита на семейството. О него на политически съвещания, те американски църкви бранят се признава за аристартовия закон на връзка между мъж и жена.

В ТЪРСЕНЕ НА ИЗГЪБЕНИЯ ПЪТ

"Човешката душа е по природа христинка" е казал известният църковен писател Тертулиан. Но много често ние не разбираме гласа й, нито знаем какъв де се стреми и подобно на блудния син от притчата, се безумен възторг търсеме да си върнем своя дал извън дома на Отца, Неговата църква. Но ето, идват моментите, когато уморени откриваме, че всъщност сме се лутали, похабили сме чувствата, пропилели сме таланта и сега вече "нима къде да отидем". И тогава оттам ние си връщат по пътя, който блява изоставени или за който си мислим, че сме подозрявали, че съществува, но който напаста душа винаги а знопа и е обичала, защото това е пътът към дома на нейния Творец.

И нима значение казва с човека, по какви пътища е минал, достатъчно е в душата му да горят обич към Създателя и той рано или късно ще открие Христос и ще влезе в Неговата църква. Това са думите на Святия Бог към търсещите Го: "Оче! Не потърси и ще Ме намериш, когато Ме потърси от цялото си сърце". Достатъчно е човешката душа да направи дори една крачка към своя Творец и в момента си да се съедини с Него и той като любещ Баща ще измисне останалото разстояние, за да прегрее заобиката овца в стадото Си, за да помисли Своят блуден син в Дома Си.

Ето разказът на двамата млади, които вече са в лоното на Христовата църква, за техния път към Православието.

Защо избрах Православието?

Когато на около 18-годишна възраст започнах да осъзнавам нуждата от духовна храна, не се обърнах към Православието, защото ми предоставяше информация, която не го и чадах. За моя изненада, когато се запознах с писанията на църковните отци, те ми представиха информация, която бързо да се запълва от други източници, в хората, с които се запознавах, тогава ми пръв поглед се показваха като действителни християни.

За своя изненада, попадък ми на-реден в сегащата "Делата на Бога" или "Съвестност", както още ги наричат. Казавам за моя късмет, защото бързо разбрах техните заблуди и този първи сеозонен злук ми помогна в по-нататъжните търсения да разгледам с по-общо внимание и да подлагам на съмнение и анализ всичко. Това наложи да четам много религиозна литература. През следващата година в полетата набрах известен "стаж" в херметичните и петропестни общности, прочути до известна степен адвентисти и се спрях за по-дълго време в Българския клон на едно международно протестантско движение с по-традиционен външен вид.

После се запознах с православни християни и впечатлението от личния

Кръстоносен път към онези като зате, но не бях върнал. Когато започнах да проявявам интерес към религията, се сблъсках с хора от различни изповедания, които ме плашеха с несъществуващо си поведение. Струва ми се, че избрах Православието

именно защото то бе най-близко до моята духовност, в него имахте крайности, фанатизъм и омрава към ближните. Разбра се, по-токсичен срещат и православни християни, чието поведение беше претворено и затова изпитвах, но из вече знаех, че не това е истинският дух на Православната църква. И до днес се старая да не се смущавам от нередиците, които забелязвам у познати християни, защото Христос основа Своята църква именно за грешниците и логично е, а не за идеални хора.

Неман ЕМИКОВ

Светлана ЦЪРВАНОВА

ПЪТЯТ

(Иван 7:46) И това е съвместно с онова, което Сам Господ Исус казва за Своята душа: "Душите, цр ви говоря, са дух и живот"

Аз съм пътят и истината и животът, никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене (Иоан 14:6).

(Иоан 8:38). Той не казва: "Аз съм път", та един от многото пътища, тъй че след Него да би могъл да дойде друг и да каже: "Аз също съм един път". Не, Господ говори с пълно съзнание и с пълна яснота, когато казва: "Аз съм пътът!" Следователно друг никакъв път към поставяната от Господа Христа цел няма. Който би търсил или би вървёл по някой друг път, той ще погреша и не ще достигне целта. И тъй, нито след пред тази завеса на Христа, пред тези пътища с дух и живот слова, и на мого да ги засмисля, нито да ги игнорирам. Единственото, което можем тук да сторим, то е да се запознаем с ли и мисле Господ Исус Христос пътя на живота, на спасението, на блаженството? Общението си задаваме този въпрос, то трябва да се съгласим, че Той още на е стъпан изпаля път, иначе не може си мислим. Майната никога не

си задава въпрос дали обича детето си, защото у нея няма никакво съмнение, че тя го обича. И кой-то е съгласен с това, той трябва да си изясни напълно горещия поставеният въпрос и да види, че Христос, Синът Божи, веради наисте наисте грехове и умисля на Кръста и с това Той е приобид за нас

апроприация, а това ни е помисли с Бога, отворил ни е небето, спечелил ни е вечно живото. Той Той е станал пътът към блаженството, тягот път и моят път към блаженството. И вървело по този път, докато не дойде на този чуден път на нашето спасение, може да се осанчи с една дума "вара" И тъй, оформи се въпросът: веради ли в Господа Исуса Христа, който заради това грехове и умисли и заради това изгладил е възрастната и възрастна? Каквото и да говорим, каквото и цели да си поставим и по каквото пътища и да вървим, истината и животът ни довеждат винаги до едно, винаги по думите на Писане: "В никого друго няма спасение: защото под небето няма друго име, на което дадено, чрез което трябва да се спасим" (Иван 1:11-12).

Свет. Георги ГЛОГОВ
Св. Христова мисъл

10/194

КАТАКОМБИ НА СЪРЦЕТО

Когато чужди глас и неведение превръщат се в най-големия сонения, ти - сам забравяш - тужи си стонии зората на апостолските дни.

И нека само бялата ти риза като платно и котва да ти стелти с полътен благослов, докато слезши в забравените катакомби на сърцето си.

МОЛИТВАТА

Аз не намерих друг уют сред тези необятни и възнеши пространства на всекима, освен допрените ми длани - каюйката, а които двете ми на толо се прибура.

Иванчо ИВАНОВ

ЦЪРКОВНА ПРОСВЕТА

Продължение от бр. 31

Ипостасното съединение на двете естества има голямо значение за Православието. Така Богочовекът Изкупител като Той извършва великото дело, което е спасението. А като върши Адам, те като представител на човешкия род, превъзпасава, че изкупително в Негово дело за човешкото.

Тук ще трябва да подчертаем, че възлечоването не донесе никаква промяна у Бога и нито протворича на непорочността на Бога, за която вече говорихме.

Божественото естество на Словото, приемайки човешкото естество, остана непроменено. Само човешкото естество се усъвършенства чрез ипостасното съединение с божественото естество. Човешкото естество, което и мита на зачатие и прието от божественото естество, остава съединено с него. И както Христос възкръсна и се възнесъл на небесата, така че се вървеше на земата, за да седи живи и мъртви (Мат. 25:31). Тук трябва да припомним определението на Халкидонския събор за двете естества на Богочовека, че те са съединени неразделно. Това съединение не е претанало да съществува със смъртта

на Исус Христос на Кръста, когато душата Му се отделила от тялото.

Оттук на църковата отъждествяват личността и ипостасата на разумната и духовната същности или естество. Едно е точно това, което е и друго. Ако правим разграничение на личността от ипостасата, това се дължи на духовното естество на личността. Значението и свободата на волята са белези на естеството, а чрез него - на личността.

Естеството, без да съществува само по себе си, съществува във вид на спомък, затова и двете естества имат една ипостас. Човешкото естество, което има и разум, и воля, не няма своя ипостас, съществува в ипостасата на Исус Христос, без това да означава, че не е пълно или цялостно човешко естество. В ипостасите Божие човешкото естество има за личност личността на Словото.

С тези мисли се завършва догматът

за личността на Исус Христос и за двете естества в Христос.

3. Последствие от ипостасното съединение

Първата последица от ипостасното съединение на двете естества в Христос е змяната на своеставата. Поради съединението на двете естества в личността на Господа, съединението от човешкото естество се предават на божественото естество и от божественото естество - на човешкото. Бог Слово участва в човешките действия чрез божественото естество и в божествените - чрез човешкото. В Христос съществува две воли и две действия, които произхождат от двете естества. По този въпрос се Иван Демаскин пише: "Вървеше човешкото по човешките, защото не беше само човек, а БГ; нито божественото правеше по божествен начин, защото не беше само Бог"

НЕДЕЛНИ ХРИСТИЯНИ

Един от най-сервизните проблеми, с които се сблъсква всеки православен християнин в наши дни, е господството на индивидуализма във всички сфери на църковния живот. Един от горчивите му плодове е отчуждението помежду ни. Ние се събираме в храма всеки неделен ден, участваме в св. Литургия, понежко дори се трогваме от песнопенията, от достоянието на службата. После разменяме няколко думи оти пред храма и се разпитваме. До следващия неделен ден.

Ние сме се превърнали в „неделни християни“, за които християнството е затворено в храма. И сме християни само там. Срещаме се, но не се поздравяваме, наричаме се братя, но сме чужди един на друг. Дори когато сме се събрали за обща молитва към Бог, мислата ни са си гледат към ся, а дупките ни са си гледат към гръб. Иначе сме добри християни, стареем се да живеем така, както иска Христос. Но разбираме на видниста към какво ни призовава Той.

Той поиска от нас нещо много повече от това да бъдем „добри“ и „духовни“. Грешат онези, които мислят, че християнството е възвишено нравствено учение и че Църквата съществува, за да прави хората по-добри. За това Бог би пратила прощия и учители, а не би създал Сам ни земята, не би станал смъртен човек и не би претърпял Ръководител и кръстните страдания. Земята носи кръста на Гавриела на вселената и след това нищо не може да бъде същото.

Христос поиска от нас да станем „нова твърд“ – не по-наприванни, не по-луманни, а да станем подобни на Него, синове Божи по благодат. А това не бихме могли да направим сами, дори да вършим „добри дела“. Ние ставаме Негови съработници, когато чрез призова на свещеника „Със страх Божи, с вяра и любов пристъпете“ и се причастим в Тялото и Кръвта на Неговия Син. Всички добри дела, които вършим, са само подготовка за тази тягостна и разпятия среща с Христос по време на св. Литургия. А след нейния край?

След нейния край напуснаме храма с чуждство, че сме причастили със задължението си на християни и вече с чиста съвест мислим за другите си ангажименти. Нади и те не са малко... Някъде в суматохата на ежедневното губим сключенини би-

сер, които дупките ни намериха в храма. И отново ставаме бедни, нищо духом както преди. После в продължение на цяла седмица живеем без мисъл за Бога, за си спомняме за Него при следващата вселена Литургия, да се наречем отново братя... Така ние неволно се пренаричаме в различери, които са един в храма и различни в света, истински „неделни християни“, които при това настояват, че реануват за своята вяра.

А Христос не е само в храма. Ние Го срещаме у всеки наш близък, който се нуждае – от съчувствие, разбиране, утеха, от споделяне на радостта му...

Отгледаната черта на всеки православен християнин е чувството за съборност. Достоевски то нарича „чувство за отговорност за всички и за всичко, и за спешността на всички“. Така човек знае, че със своето отдалечаване от Христа той отдалечава от Него и мнозина други; и по същия начин – съединяване с Христа е съединяване с Бога на мнозина.

По дори и в Църквата ние сме толкова отчуждени един от друг, че често ни е трудно да изпитаме просто съчувствие към близкия, а камо ли да видим в него Христос. Наричаме се братя, но по повечето това е фраза, а не мистична реалност, станала възможна в момента, когато всички сме се причастили с едномо Тяло и Кръв Господни. Чуждо ни е истрепаността, кака обхваща в единение, което означава, че сме чужди на Бога. Той изисква от християнина тритеобразен живот, т.е. живот с и чрез близкия, когато сме обхванали като себе си. Само с близкитe ни, тайнствено съединени в Църквата, ние наистина се приближаваме към Христос и израстваме духовно. Ако това относим към други те липсва, ако не виждаме в близкия светия Божи, осветена от Христовата жертва, напразно не е неделното ни посещение в храма. Там ще бъдем гости, а не синове. Ще говорим за братство, а не за истина, как се стигат помежду си. Ще проповядваме любов, а ще се разминаваме с безразличие.

Накрая, въпреки цялата си ревност да угодим на Бога, ще се окажем с лице към храма и с гръб към Христос. Защото сме забравили човека до нас.

Златина ИВАНОВА

Предлагаме на читателите на ЦВ части от „Беседи за молитвата“, произнесени от авторката Антония Сурожка и публикувани по фонограми. Те не представляват завършен систематичен курс, защото така е невъзможно. Но може би ще предпазят тези, които епоха започват своя молитвен живот, от увлечение по външната обредност и псевдодуховност. Те ще им разкрият връзката между молитвата и живота, ще ги научат да бъдат искрени и упорити в търсене на Живия Бог, с Когото те могат да се срещнат само в скритите кътчета на сърцата си.

ЖИВОТ И МОЛИТВАТА СА ЕДНО

Животът и молитвата са неделими. В живота без молитва липсва най-важното измерение – дълбочина. Такаъв живот тече на повърхността, видимо в дри измерения – на пространството и времето. Той се зародява само с видимото, идва от близкия ни и е близък само във физически план, но без външния остава цялата необхватност и вечност на неговата съдба. Животът е значимото за молитвата – да раджи и утвърди, че всички в този свят има още едно измерение – и това е вечността.

Светът, в който живеем, не е безбожен. Ние сме тези, които се отбояваме от него, но всъщност си прозавяваме от Божиите ръце и е обичан от Бог. Висока е цената на Божиките очи – те си измерва с живота и смъртта на Неговия Единороден Син и молитвата ни свидетелства за това измерение. Знаем, че когато един човек и всичко около нас е осветено за Бог. Обичаното от Него става обичано и за нас. Да не се молим, означава да оставаме Божан от всичко съществуващо и не само Него, но и всичко, което Той обича, начева за съдържанието от Него свят – света, в който живеем и ние.

Често ни се струва, че е трудно да съчетаем живота и молитвата. Това е заблуда. Тя произвежда от готварна предрасположеност и за молитвата. Въобразяваме си, че животът е по систома в това, да се случват в света, а молитвата – да усамотим някъде, като забравим за всичко – и за близкия, и за нашето човешко съществуване. Това е вярно. Това е клеветата и по отношение на живота, и по отношение на молитвата.

За да усвоим истинската молитва, трябва да се потопим изцяло в човешката действителност, да живеем в дълбоко съпричастие не само с човешката, но и с създателя на целия свят. В това е смисълът на всичко, което Бог извършва със Своето изпълнение. В това е цялата пътека на смисла, което наречем предателство. Обичанево възражение молитвеното предание като учило напояние на Бога за нещата, които Той е забравил да свърши. В действителност истинското предание мисловно е наглед извършено, защото ще ни постави в центъра на трагичната ситуация на съвременния човек, по подобие на крачката, която направил Христос, ставайки веднъж за всички човек.

Ще кажем: „Добре, какво да направим тогава?“ Ща си отговори така: „Молитвата има два израза. Парвият е възлюбването ни измерение пред Бога и Неговите дела – нашите блядания и света около нас. Вторият е свързан с делата, свързани вънру него. Вторият е чувството за трагичност – нашата собствена и най-вече чуждата. Бердяев казва: „Ако аз из-

питам глед, това е физическо напояние. Ако глудам моят съсед – това е нравствено напояние“. Ето и трагичната, която произвежда всеки от нас: живяне живяне след всички напояния глед, може би не винаги за любя, може би понекога той глудува за човешки живот, за паскал живот. Ето го началото на молитвата – в нашата отчужденост към изумителното и към трагичното в света. Ако я има възвишеност, всичко е лесно – лесно е да се молим, когато душата ти е възлетяла, лесно е да се молим и тогава, когато душата ти чувства трагизма на този свят.

Ако глудам моят съсед – това е нравствено напояние“. Ето и трагичната, която произвежда всеки от нас: живяне живяне след всички напояния глед, може би не винаги за любя, може би понекога той глудува за човешки живот, за паскал живот. Ето го началото на молитвата – в нашата отчужденост към изумителното и към трагичното в света. Ако я има възвишеност, всичко е лесно – лесно е да се молим, когато душата ти е възлетяла, лесно е да се молим и тогава, когато душата ти чувства трагизма на този свят.

Ако глудам моят съсед – това е нравствено напояние“. Ето и трагичната, която произвежда всеки от нас: живяне живяне след всички напояния глед, може би не винаги за любя, може би понекога той глудува за човешки живот, за паскал живот. Ето го началото на молитвата – в нашата отчужденост към изумителното и към трагичното в света. Ако я има възвишеност, всичко е лесно – лесно е да се молим, когато душата ти е възлетяла, лесно е да се молим и тогава, когато душата ти чувства трагизма на този свят.

Првава Олга ИВАНОВА

КАТЕХИЗИС

но и човек. Трябва да се възлюбим, че при взаимното възлюбване (прихоричност) на двете естества Божественото естество е действително и предаващото, а човешкото – приемното. Така Господ е свободен от всяка заблуда и грешка.

Една друга последица от истопностно съединение е, че св. Дева Мария е истинска Богородица. Понеже човекът Иисус е Единороден Син на Бога, Мария, която заченала и родила Иисус, е истинска Богородица.

Последици от истопностно съединение към Иисус Христос и безгрешността на Христос. Священото Писание и Священото Предание учат, че на Иисус Христос подоба поклонение и по Неговото човешко естество. Това се обосновава от факта, че Божественото естество не се отделя от човешкото. Който ги разделя, ще трябва неизменно да приеме две лич-

ности, а това вече не е православно. Иисус е безгрешен, т.е. освободен е от първородния грях и от всички грехове. В Иова 8:46 Иисус казва: „Кой от нас ще му укори за грехи?“ И другале се поддържа: „И грехи в Него няма!“ (1 Иова. 3:5) и Той не стори грех, нито се намери път в устата му“ (1 Петр. 2:22). Светите отци учат, че Господ има съвършена безгрешност, т.е. не можеше да съгреш поради истопностно съединение на двете естества. Следователно двете естества и човешката воля в Христос бяха „служебни орудия на Божиего Слово“. В Иисус, въпреки че имал две воли, човешката воля, обожествена от Божеството, по необходимост се подчинявала на Божествената воля.

Грехът като противоположение на волята на Бога в същността си е себелюбие и егизмизм. Човешкото естество на Иисус, което ние обожествяваме „Аз“, поради любовта си към Бога било лишено от

съществена форма и оклонност към греха – от себелюбие.

Но както мисъл взема изкущението в живота на Господа? Светите отци поддържа, че Иисус стое над всяко изкушение. Всяко изкушение за Господа било никакво външно влияние, което Той превзмогнал със заповедта: „Махни се от Мене, сатана!“ Човек не може да разбере връзката на безгрешността на Господа и себелюбията му следва следното: на двете естества в единичност с Божие Слово е тайна, така единството е и себелюбията, о която Господ свободно избира кръстната смърт. Поради истопностно съединение човешката воля на Господа не се намира пред избор между добро и зло, а цялата Била насочена към Бога, просветена и ръководена свободно, без всякога или някакво принуждение, защото Била съединена с Божествената воля. По-просто казано, Господ като човек можел да съгре-

шм. Но понеже човешкото естество, което взел, се било съединило с Божественото естество, което е непогрешно и свято, то Божественото естество е възлюбвало човешкото да не съгрешава, а също и му предлагало своята безгрешност и святост, така че да не иска и да не може да съгреша. Св. Дионисий Александрийски поддържа, че „ако Христос не е бил Самото Слово Божие, не е било възможно да е безгрешен.

Понеже мисъл на е безгрешен, оскан е само Бог. Следователно, Оцата на Слово Божие, и Светият Дух“.

Стрела

ПЛОДОВЕТЕ НА НЕВЕРИЕТО

РЕКВИЕМ

"Орда неверен и развратен! Докога ще буда с вас?"

(Мат. 17:17)

След като нашият Господ Исус Христос показва божествената Си слава пред тримата ученици (Петър, Иаков и Яков), за да ги утвърди във вярата, Той извършва друго знаменително чудо.

Един човек дошъл при Него нескърбя заради укусната болест, която мучела синца. Той горещо Го молея за помощ. Може би страдалицей силично вярвал, че Господ Исус ще го помогне. Болестта на неговия син се изразвала в припадъци по време на норуване. По-точно, както описва св. евангелист Матей, хвърлял го бли и паднал в огън и вода. Понеже това биваша мълва учениците на Исус да го попомогат, но те не улови. Страдащият баща обаче намерил милост в очите на Господ Исус Христос. Синът му бил изцерен от укусните прован на тази болест. Нима страдания на душата и телото, което нашият Господ да не може да излекува. Четирите евангелисти само свидетелстват за това. Прибавящите към Господ Исус Христос болни от телесни и душевни болести получавали изцеление от Своите страдания. Как Негов асична изцелител е вярва и синове. Да си спомним събитията с дъщерята на Иаков, кръвоточивата жена, дъщерята на хананейката и възрождаването на Лазар. Самият Господ е призовавал всички, които пристъпвали към Него, да имат вяра. "Ако имате вяра колкото синяло зрънце, ще речете на тази планина: преместе се от тук там и тя ще се премести" – казал Той на Своите ученици.

Исус Христос укорил Своите гърби последиците за неверието им. Това е единствената причина, която им попречи

чила да излекуват болнин. Господ Исус открил на Своите ученици напредък, по който се лекуват този вид страдания. "Тон пак Той изпалза с пост и молитва" – им казал Той.

Какви мисли и чувства може да породи

ди това евангелие съобщава? Има ли то никаква връзка с нашия съвременен живот? Разбира се, че има. И днес има хора със същата болест, които е описана в евангелието на св. евангелист Матей. Страдания от таи недвиз, и в нашата съвременност не стават по-малко. Въпреки големите постижения на медицинската наука в тази област, изнати им да изцеляват напълно е твърде малък. На тези хора им остава само надеждата в Бога. Да

се уповават на Него, за да получат изцеление.

Днес нашият общество страда от друга страшна болест. Това е неверието. Тази болест не е телесна, а душевна. Тя е по-страшна, защото вода човека към вечна гибел. Телесните болести минават човешка само в този превратен момент, а болестта на неверието води човека след смъртта му в мистото на вечните мъчнотия, там където огън не гасне и червят не умира. Както Писане св. пророк Исаия, вярата в Бога е вроден стремеж на човешката душа. Но човек в своето жестокоосърдие затъпява този стремеж поради злия уклон на волята си по свое желание. Неверникът губи място да вярва в Бога, започва да вярва в магии, предсказания на звездите и числата и камази да не безброй суевярна. Това болестно състояние обхваща повечето от нашето общество. Кризата, която в момента се развива из цялата ни страна, засилва това положение.

Има хора, които казват, че вярват в Бога, но когато започнеш да бездваш с тях за състоянието на душата след смъртта, те се смеят и се понадуват. Други пък вярват и на това, но не желаят да ходят на църква. Не се изповядват, не се причастават към тайнствата на Църквата. Това не е вяра в Бога, а неверие. Не е достатъчно да кажеш, че вярваш състояние обхваща повечето от нашето общество. Кризата, която в момента се развива из цялата ни страна, засилва това положение. Има хора, които казват, че вярват в Бога, но когато започнеш да бездваш с тях за състоянието на душата след смъртта, те се смеят и се понадуват. Други пък вярват и на това, но не желаят да ходят на църква. Не се изповядват, не се причастават към тайнствата на Църквата. Това не е вяра в Бога, а неверие. Не е достатъчно да кажеш, че вярваш

в Бога. Необходимо е да следваш по пътя, който Той ти посочил. Всичко това се осъществява за вярещите в Христовата църква. Иначе нямаш истинска вяра в Бога и спасение. Само в Църквата ще се спасиш от плодотвора на неверието, които са смърт и вечна гибел.

Александър РАДОСЛАВОВ
принадлежи на Българския и
Повднскиот духовен семинария

Сред битките за хляб и за поезия
детен му бие съвуда крохт.
Човекът как съвдето злате
зад топлина жата на ратицата.

Участник в много оскевидни драми,
рамаан от аластор и от злоби –
разбраше ли днешней скръстията му,
показане ли го с ръка от обич?

И кой ще може днешка да ни каже
кое в живота най му беше излю?
С делата си рисуваше пейзажа
на бъдещето, чакащо зад блата.

Той няма вече за часа да пише,
забравил към забор и към зори.
Оскъпа душата му сълзите,
отрони от хора благодарни.

До гроба му въстриа се топлоа
като свещица, цю с любов зори.
– Прости се, Боже! –

– тихо се понамувае
и ставаше по-мъдри и добри.

Кольо ЧАЛЪКОВ

БЪЛГАРСКИ ЦЪРКВИ И МАНАСТИРИ

МАНАСТИРЪТ „ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ“

Началото и на тази обител е от времето на цар Иван Александър. Легендата разказва за изчезването на манастира, свързани с него с мислата на цар, вярата жена на цар Иван Александър. По примера на своя съпруг тя покорява своя собствена обител на манастири и църкви. И затова заложено отпосле името на Преображенския манастир е в Сарният манастир.

Средновековният манастир бил по-доле, но през османските времена бил нападнат, разграбен, опожожен. Стан Зоки възвнал възстановяването на манастира на това място през 1825-о лето. В смъртта дължина, ширина, височина и простор на старото положение на църквата, без да се направи мит една педя. Така един пръст повече. Така гласило разрешението на

султан Мамуд Хан. И майстор Димитър Софичаната започнал строежа й, но още същата година увиснал на безликата, защото бил участник във Велчовата завера в Палокския манастир. Строителството довършил юстиа Кольо Финето. Негово дело са камбанарията, част от жилищните постройки, главният вход, изникнаст с ажурната резба. Църквата е с две отделения – за мъжа и за жена, с притвар. Другите постройки – магаренцата, гостната, библиотеката и мряко жилищни сгради, са строени след Освобождението на България.

Майсторите строител отпозва пръвата си на манастир Зограф. Виза се е тук и резултата ржката на Зограф Зограф, неспособни, винаги търпящи! Сключил чуждота Зограф договор с игумена и обзавелата даята – 20 август лето 1848-о.

Първо Захарий се задоволи с Кюлегото на животна. То и до днес си стои на външната стена на отпозващата обора на манастирската църква. Застова се тук посетителите и изглежда, че промисляват въпроса идята на Захарий Зограф. Тя е толкова проста, всеки я

носи в себе си, но помяната още струваха от него: нищо не е злато, живест е преходно.

В женокто отделение на църквата са изписани образите на св. Кирил и Методий, на преподобните български Пимокоса и Паризар Етимий, на царя от Първата Българска държава, на св. Иван Рилски, на свещице Борис и Глеб Пийски, които то ржко мисля за първи път, и много още. Захарий не забравил да на основи вярва сменята с вода аутомоторът.

И стипво зрешта е "Бог ницше", но тоа път от Търновоград. Същест на честния зограф се бунтува и от пощите даяния на фариси, убийци, пилници, малосици.

След като зографари много кой обгявната той около изброженията им, за да ги "подкара" с отпозвае призьвците на дигоните към плазичите на пълна. Манастирската църква е забележително творение и чуден образец на българския барок. Тя е кръстовидна, трансиванска, с купол и вандителни размере. Видно е с другите църкви и жилищни сгради на манастира, първомайсторите на Преображенския манастир се оставил чудесен архи-

тектурен ансамбъл, хармонична, по великолепието на пача с особнякосте на външното, където е съграден. За съжаление, преди няколко години едно срутаване нанася тежки щети на манастирската обител.

Осого главната манастирска църква има още три: "Благовоещение", строена през 1863 г. от уста Кольо Финето (иконостасните икони са рисувани от Станислав Додолски); св. Андрей Превозански – малка подземна пятайна църква, зографисана от поп Витан Кюлов от Трънва, строена от уста Димитър Софичаната; и "Възкресение Узаро", изписана от тревенския иконописец Иванчо Кънчев.

Манастирската камбанария е изградена под своя остриена външ покрив цинна ралпавка – най-колната и камбана, дълга 750 кг. Тя е поддържана на манастира от руски император Александър II в знак на благодарност за благодарната деятелност на манастирското братство по време на Освободителната руско-турска война, когато манастирът е бил превърнат в руска военна болница.

Във времетоа, когато съзрявала идеята за възстановяване на манастирската

порта невездни се е прихопвала тази след Апостола. В тази народна творба на той е имал сигурно убеждение и верни съмнения. Измежд най-горещите е бил отпус Матей Преображенски, тоза скромно, личи незабравима, но велик деец на народното дело, обходил щю България с поръчени от Апостола. Разказват, че Митанпото носел под покрита вървиза с писаря и камата и един своя книга, наречена "Печатен", защото освен с огнено слово, той лъкувал и с бинки.

Преображенският манастир е посещаван и страдания войвода Филип Топч, и вдъхновения сръпник на Апостола – тревенския Ауген Кънчев, слушал в отпозвае в слова на друг един поп – гяроко от Дюнавската крепост – Поп Евритон.

В музейната сбирка на Преображенския манастир може да се видят ръкописно Евангелие отпозвае пооче от 300 години, Неделини на Софроний Врачански от 1806 г., старорачни книги и интересни икони от XIX в.

Горис НИКОЛОВ
ак.к. "Манастирската легенда", С. 1994

СВЕТТОТО ЕВАНГЕЛИЕ

Продължение от бр. 31

Разказът за поклонението на мъдреците, дошли от Изток при новородения се "Цар Иродски", не е дълга приказка, а факт. Поразаване им първо насочването им към Витлеем, сетне убедеността, че все е родил такъв необикновен Цар, и накрая – решимостта да тръгнат на такъв дълъг път. Учудва ни вярата им, че с раждането на велика личност си повлиява нова звезда, по която те се ръководят. Още по-дивно е, че Бог подготвя снажкождо дори към погрешните схващания на хората, за да ги доведе до Светия цъп. Не бива, разбира се, да се подвощаваме и ние да търсим своята звезда въпреки с разположението на звездите. Това е една слабост, която сочи, че сме склонни да отхвърлим вярата в Промислителни и да се доверим на измислиця.

Можем да се досъщаме откъде се явява идеята у мъдреците за раждането на Спасителя. Изразът в св. Евангелие "мъдрци от Изток дойдоха в Йерусалим" ни насочва към никогашна Халдея, Персия, или Арабия. Древното предание сочи тяхната родина – Персия. Известно е, че там живял дълго време св. прор. Даниил, който бил не само един от приближените на царския двор, но и владял на мъдрците (Дан. 2:48; 5:11). С необикновената си прерывност към истинската вярa, с поведението и словата си, можем да допуснем, той е предал на своите съпругници и убежденията си. Не можем да не им в аещал и своите прещитания на "седмични", по които може да се изчисли времето за идването на Месия. Този негови предказания щя са се предавали от поколение на поколение, за да се стигне до тези избрани първи евангелисти, които тръгнали след явялата се нова звезда.

Будни недоумение и гая звезда. Св. Йоан Златоуст казва, че това е било извеша божествена, ангелска сила по подобие на отпашна стъба, която задал израилския народ в пустинята (Изм. 13:21-22; Иак. 14:14). За потвърждение на тази мисъл трябва да се вземе под внимание, че звездите се движат обикновено от изток към запад, а тази новородена звезда вървела на юг – към Йерусалим. Освен това тя сиярала, когато мъдрците отседнали в Йерусалим, и пак продължила и заседнала точно над кошарата или до-

ма, където се преместило св. семейство. Това, че е било духовна сила, а не звезда, сочи и Сам Спасителят, когато казва, че слънцето, луната и звездите ще бъдат знамения за хората (Лука 21:25). "Бибията" – по думите на знаменития астроном Келлер – говори с хората по предмет на "човешки живот със същия смисъл, с който те са привиквали да се изразяват." Келлер допуска, че става дума за съединение на светлината от звездите Юпитер и Сатурн, които се случва на 600 години предиш.

Така или иначе, има се прокламация с вяра и премемието този небесен знак, който воден тогашните мъдрци ("ангели", а не и нас кара да се поклоним пред Бога и Неговия прорисъл. Който изменя и реда на природата, за да ни опаш.

А когато се роди Исус във Витлеем Изреелски а дните на цар Ирода, ето, мъдрци от Изток дойдоха в Йерусалим и казваха: "де е ражданият на Цар Изреелски? Защото видяхме звездата Му на изток и дойдохме да Му се поклоним" (ст. 1-2). Забележително е, че Йерусалим

се намира съсем близо и раждението на Сина Божи е станало край него – само на няколко километра, но жителите му не забелязали нищо. Далечина, неяснотите, другоящете, гадателите по звездите утешили Божието посещение и изпреварили богооблажените. Те предприемат дълъг път, не щадят силите си. Обладани се само от едно желание: по-скоро да пристигнат в иудейската столица, да видят и се поклонят на новородилите се Цар.

Като чу, цар Ирод се смути, и цял Йерусалим с него (ст. 3).

Интересна е реакцията на цар Ирод и йерусалимските граждани. Те сякаш слят духовен смисъл. Съобщенията на мъдрците обаче ги стряска. Уплащени се Ирод и с него цял град. Защо е така? Йерусалим има всичко и е наситен от външно почитание на Бога. Там е величественост храм, наскоро възобновен от цари. Принасят се всеки ден жертви. Около храма са изредени маси-меници на пари. От другата страна са стада от агнета и овени, и гълъби, които се купуват и продават. Печалбата са толкова, че почти никога не се оцеля за Бога. Комуто се принасят жертвите. Домът за молитва се е превърнал в разбойничий вертеп. Освен това, в този някогашен "благословен Син" сега утвърявал един кръвожаден, коварен, подготвители и озмислителни властоложи. Ирод избивал всеки ден свои подчинени и съродници, убил дори някои от своите синове, за да запази трона си. Естествено всички, които чули за родил се нов цар, би изтръгнали в страх. Дали сега Ирод не ще предприеме нови репресии? Не ще ли се разлетят и избие нови жертви? Веста за появилите се мъдрци накарала Ирод да свика първенецете-ангелито на Свои, Писания и от тях да се осведоми къде може да се роди пророк-ангеламент нов наследник. Докато мъдреците чакат, за да чуят какъде да се насочат, той към планове да открие Детето. Те търсят, изследват и се алуват от божествените обещания и настоящото им изпълнение – постигане на тозишто копнежи да видят Бога, а Ирод мисли да погуби Новороденото. Мъдрците искат да Му се поклонят, а той рече е извадил меч за Него.

Следва

Илюстрация ИОН КОЛДАКОВ

МИЛКИ ДЕЦА

Козле и бръмбар

барът го жипнал по опашката. Завърещо козелето от болка. Съборнало се да удари бръмбара, но той се скрил в камъчката. Козелото полетело в секул върху камъните, но си назовало единото рогче. А бръмбарът избягал от другата страна и ужимал козелото в лявото око. Още повече завърещо козелето. Почнало да гони свои неприятел, да се мита, да скача. Но той все му избягвал. Там залепал зад някой слог, тук се свивал под някой сукъп. Козелото си изтръпело краката и главата да нагита срещу твърди камъни и дънери. А бръмбарът, хол, – току ще го жипне някъде. Най-сетне козелето примявало и паднало от умора. А бръмбарът го ужи-

лил в нослото. Нослото се подуло.

– Олелел! – изверещало козелето. – Олелел, спазете ме!

– Кой е поклонек от двамата ни? – попитал бръмбарът.

– Ти, тил – отвърнало козелето. – Оставам! Нима вече да гриза млякото дръвчето и ще слушам майка си!

– Видя ли? – казал бръмбарът. – Но помни добре, защото друг път по-позе ще те накавам!

Царят на бръмбарите си отпелтал надолу към полето. А козелето се върнало в глечи при майка си.

– Защо плещаш? – попитала го майка му.

– Защото ме надвиха.

– Кой те надви?

– Един цар.

– Цар ли?

– Цар ами, няма да е бръмбар. Мене

кой да е не може ме надви.

– Едръ ли беше царят?

– По-дробен от рогчето ми.

– Е, как те надви такъв дребен цар?

– Надви ме, защото умул му е едр.

– Че ти нямаш ли рогъ?

– Ех, родила си ме с рогъ, но съм слаба бичък в ума, та не знам кога да бода и къде да бода. Затова ме надвиха!

Ди-милер ШИШМАНОВ

Имало едро време едну непослушно козле. Цял ден окаяно и скитало по горите. Майка му се карела, но то не е слушало.

Една сурин се икачило на най-високия хълм край селото. Призвало млади дръвчета, радало се, изправяло се на задния крака и вращало: "Ехей, кой е поклонек от мене, да излезе да се борим!"

Дълго време измисляло не се обари. Козелото пак се изправяло на задни крака и пак извещало: "Ехей, кой е поклонек от мене, да излезе да се борим!"

Иоведър голем бръмбар със златни копца профучал край козелето. Кавчал на едно младо дръвче и забръмчал: "Ти си ласкостник, козленце! Не слушаш майка си и изгизвяваш най-некните листенца на млада дръвчето. От това те засъхват, та няма къде да се окри. Аз съм цар на бръмбарите и на ум ще науща!"

– Никакви царе не признавам! – отпорило козелето, навело глава и се хвърлило с рогата си срещу бръмбара.

Но дяклато да се усети, бръмбарът отлетял от фиданката и козелето си набрало мъчицата в клопите. А в това време бръм-

МОЛИТВА

Боже, дай ми здраве и ми помогни да живея и да стигна старини.

Боже, дай ми висша сила на духа и пътя на доброто смело да вървя.

Боже, удостой ме с Твоята благодат, добро да постигна аз на този свят.

Боже, дай ми сили и ме надари с мислоти и със много дужи добрини.

Правдата да любя, както пожелая Твоята блага вест.

Да мога да води примерен живот и да съм полезен на нашия народ!

ПОЧИТАНИЕТО НА Св. БОГОРОДИЦА В ПРАВОСЛАВНИЯ ИЗТОК

Продължение от бр. 31

Прославата на св. Дева Мария особено силно се налага на целия свят на Изток след Третия вселенски събор, на който се въздържало изстъпата, че тя е св. Дева Мария, в Богородица, Майка на Господя Исуса Христа по човечество. На този събор било произнесено тържествено слово с обръщение към самата нея: "Ти си венец на девството. Ти си Майка и Девица. И кой от хората е в състояние да възкажи достойно всевъзлюбваната Мария? О, чудо, ти е Майка и Девица!". Единственото догматично определение за св. Дева Мария, към което Православната църква официално се придържа, е решението на Ефеския събор, което я нарича Богородица. Утвърждавайки личната, апостанска идентичност на Исуса Христа с предшествуваният Логос, който това е утвърдил в Ефес, богословствено на св. Кирил Александрийски е това, което служи за христологична основа на огромния ръс на почитание, концентрирано в личността на св. Дева Мария.

Св. Иоан Дамаскин пише: "Прозвъгласваме Светата Дева за Богородица в собствен смисъл и в действителност. Както Родилител от нея е истински Бог, така и тя, родила Въплътения св. в истински Бог, е истинска Богородица, защото тя единствено, че тя е родила Бога, не допусква Божеството на Словото да е начело на бащино Си от нея – Самото Божие Слово, родено преди векове и преди всички времена от Отца. Безначално и вечно Пребиващо с Отца и Духа, се явява в последни дни, заради наша спасение, в утробата ѝ. Въплътен е от нея без да се измени, и се роди. Светата Дева роди не обикновен човек, а истински Бог, не гол, а облечен в плът. Той не взе тяло от небето и не премина през нея, като през канал, а възприе от нея едноосъбна на нашата плът и я е дал истосно битие в Себе Си". Бог Слово се роди от жена, а не чрез жена. Затова св. Дева Мария се казвава Богородица. Родилител от нея е Бог и човек – Богочовек. Именно това догматическо определение, тъй съществено за човеште, и дава названието Богородица, което издига и нейната почит на такава висота.

Свещ. Предание от времето на апостолите и след тях гласи, че така са я славели самите те, апостолите, апостолските мъже, оцте и учители на Църквата от II до III век, като са я иззовавали Богородица. Такава са

св. Игнатий Богоновец, св. Иринеи Лионски, св. Атанасий Велики, св. Кирил Иерусалимски, св. Григорий Богослов и много други, и тя прославя в продължавала през векове и ще продължи вечно. Св. Църква вярва и изповядва, че Пречистата Дева

от Неговите стълби. В желанието си да се пресели от този свят тя заведева да бъде погребана в Гетсиманската градина между гробовете на нейните родители и праведни Йосиф Обручник. И когато това и желанието се сбъднало на 70-та я го-

те слова на той псалом. И когато след посещението на Гетсиманските апостоли при обща молитва на трапезата вдигнали за благодарение от Господа хлиба с думите: "Велико е името на Светата Троица...", като погледнали нагоре, видели са Богородица, обкръжена от ангели, да ги благославя и казва: "Радвайте се!". В удивление, вместо както друг път за каквато "Господи Исусе Христе", извикали едновременно: "Пресвета Богородице, спаси нас!". И така, възрадави разбрали, че св. Дева Мария, Майката Господня, е влята на небето с тялото си, както е станало и с праведния Енок (Бит. 5:24), и пророк Илия (4 Цар. 2:11-12). И оттогава гробът на св. Богородица в Гетсиманския манастир на поклонение не само за християните, но и за езичниците, тъй като веста за това събитие станала известна на целия Изток.

Израза на почитание към св. Богородица е иманото ѝ изображение в Православната църква. Първ св. апостол и евангелист Лука, който бил художник, е изписал образа на св. Богородица на иконата Одритрица – Пътеводителка. Иконата била изпратена на "достоупенстван" Теодим в Антиохия (Лука 1:1), за което била предначалена книгата "Денни апостолски". След време иконата била преведена в Иерусалим. От Иерусалим царица Евдокия, съпруга на император Теодосий Младши (408-450), като отишла на поклонение по светите места, я отнесла в Цариград и я поставила във Влахерския храм край Бософора, дето се падела и днешка (риката) на св. Богородица. С тя мя станала знаменит. Цариград се явил на двама следи, които прогледали, и тя ги отправила във Влахерския храм, дето натъпано им се изяснил погледът и оттогава иконата е наречена Одритрица – Пътеводителка. Благодарение на чудотворния образ на тял икона Цариград на три пъти е бил спасяван от вражеските нашествия. Първото изваждане е станало по времето на император Ираклий. В 626 г. Цариград бил нападнат от авариите – севернокавказки племена. Градът бил почти без защита, тъй като императорът бил на поход в Персия. Патриарх Сергий след молитвено бране явление с народа направил литийно шествие с иконата и дръжката на св. Богородица при пение на псалми и духовни песни около стените на града: потопил иконата и дръжката в тилите води на морето. По чудо внезапно морето се раз-

Мария е родила Того. Който, бил един истински Бог, и при възплътението Си остава Божествено лице от Единсъщната св. Троица. Иначе казано, тя е родила не обикновен човек, а истински Бог и не просто Бог, а Бог в плът, не с тяло дошло от небето, минало през нея, а Той е приел от нея тяло – плът, едноосъбна на нашата. От тук е и големата благоговейна почит към св. Дева Мария и надяжката в нейната майчина закрила, защото голима сила на млечното ѝ застъпничество пред милосърдието на Владиката, Господя Исуса Христа.

Свещ. Предание, отразено в църковните богослужбени песни и канони за Успение Богородично, разказва, че св. Дева Мария е явила жалнина росооро да стамне от този свят на небето при своя Си и Бог, седещ отрядно на Бога Отца, и често посещавала местата, осветени

дима, при погребанието шествие към Гетсиманската градина, с участие на всички верни и пение на похвални станали знаменити и чудеса. Военни апостоли присъствали, дошли по чудесен начин от местата на проповедническата си дейност, с изключението на апостол Того, който закъснял. На третия ден той отишъл на гроба ѝ да се поклони. Огласила гробната плоча, но тялото ѝ не се оказало там. По Божие промисъл св. Богородица била взета с тялото си на небето съгласно предказанието на Давид: "Воскресни, Господи... – Застани, Господи, на мястото на Твои покой... – Ти и ковчегът на Твоего могъщество" (Пс. 131:8). Кой е ковчегът – който на Господнето могъщество? Кой е бил въсталия на Невъстания Бог, Господ Исус Христос? Навън са. Дева Мария, Неговата Майка! Следователно за нея се отнасят пророчески-

вянувало. Въоръжените непристъпни ладии започнали да потъват. Вражеските войски се разбягали и градът бил спасен.

След 36 години, по времето на император Константин Покрнат (670-671), градът пак бил спасен с тази икона от нашествието на сарацините, които го обсадили. След молитва пред тази икона флотата била разбита и 30 хиляди сарацини загинали пред стените на града.

Трето изваждане на Цариград чрез тял икона отново станало, когато градът бил нападнат пак от сарацините по време на император Лъв Исаврийин (716-749). Всички тия чудесни прояви допринесли за утвърждаване на вярата в небесното застъпничество на св. Богородица и оттам – на големата благоговейна почит към нея.

По време на иконоборството св. Иоан Дамаскин бил един от най-смелите защитници на иконопочитанието. Той бил авторитетна личност и заемал висока служба в Дамаск. Затова бил наклеветан пред император Лъв Исаврийин. Емърт на Дамаск, бидеи да разсееда обвинението, заповядал да отсекат тял ръка на Иоан, с която уж е писал против императора. Отсекли ръката на Иоан и я закалили на плащода, за да янува страж. Когато гневът на владетелите потухнал, императорът страдалец замолил чрез някои ариетински хора в двореца да му върнат ръката. Молбата била изпълнена и той през цялата оная нощ се молил пред иконата на св. Богородица, а отечената ръка била през него. Изтощен от страдания, задрямал и насън видял св. Богородица. Тя отправила милостив поглед към него и той я чул да казва: "Ето, тволя ръка е вече здрава, не съкърби повече!". Иоан се стреснал от силна и видял ръката си здрава, припелена на мястото си без следа от болка. Както свидетелство за това чудо там, дето била отечена, като конец личала червена нишка. С чувство на неизразима благодарност към Божията Майка за нейната милост, Иоан поръчал да направят тял от сребро и я прилепил на иконата. Впоследствие тя икона получила наименованието "Троеручица". По-късно се повели много икони, носещи същото наименование. Това чудо с ръката на св. Иоан Дамаскин допринесе още повече за св. Дева Мария по целия Изток.

Светли
7 Троянски епископ
ИЛАРИОН

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА

"Църковен вестник" и сл. "Духовна култура" за 1996 г.
Годишният абонамент за "Църковен вестник" е 500 лв.,
а за списание "Духовна култура" е 200 лв.

Молитв суиете да се изпратят с пощенски запис,

в който да се изплатва точният адрес
и пощенският код на получателя

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА

СВ. СИНОД, София – 1090 ул. "Оборище" №4
тел. 87-56-11; факс 87-02-89

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Бюжова сметка на Синодалното издателство на БПЦ

КРЕДИТНА БАНКА – АД, код 680 96 801
сметка 100 022 4110

АБОНАМЕНТ ЗА 1996 г.
12 месеца – 500 лв. 6 месеца – 250 лв.
3 месеца – 125 лв. 1 месец – 42 лв.

Цена на един брой 10,00 лв.